

द्विजस्य गायत्रीजपवत् स्त्रियाभर्तृशुश्रूषैव परं नित्या नान्यत्किंचित्यत्युत तद्विरोध्य न्यदाचर्यमाणं प्रत्यवायजनकमपीत्याह ॥ व्रतेत्यादि ॥ नित्याकरणजप्रत्यवायानर्थं सां
गायनित्यधर्मकृतिः परिहर्तुं न शक्नोतीति भावः ॥ २५ ॥ २६ ॥ नित्यानुष्ठाने सत्यनित्याकरणेऽपि न परलोकनाश इत्याह ॥ अपियेति ॥ निर्नमस्कारा भर्तृव्यतिरिक्तदेवादेर्न
मस्काराद्युपचाररहिता ॥ देवपूजनात् विष्णवादिदेवपूजनात् ॥ सापिस्वर्गलभते इति प्राक्तनेनान्वयः ॥ एतमेवार्थं नियमविधिद्वारेण दृढयति ॥ शुश्रूषामेवेति ॥ तस्यीति

राज्ञो वृद्धस्य सततं हितं चरसमाहिता ॥ व्रतोपवासनिरता यानारी परमोत्तमा ॥ २५ ॥ भर्तारि नानुवर्तेत सा च पापगतिर्भवेत् ॥ भर्तुः शुश्रू
षयानारी लभते स्वर्गमुत्तमं ॥ २६ ॥ अपिया निर्नमस्कारानिवृत्ता देवपूजनात् ॥ शुश्रूषामेव कुर्वीत भर्तुः प्रियहिते रता ॥ २७ ॥ एष
धर्मस्त्रियानित्यावेदे लोके श्रुतः स्मृतः ॥ अग्निकार्येषु च सदा सुमनोभिश्च देवताः ॥ २८ ॥ पूज्यास्ते मल्लते देवि ब्राह्मणाश्चैव सत्कृताः ॥ ए
वं कालं प्रतीक्षस्व ममागमनकालं क्षिणी ॥ २९ ॥ नियतानियता हारा भर्तृशुश्रूषणे रता ॥ प्राप्स्यसे परमं कामं मयि पर्यागते सति ॥ ३० ॥
यदि धर्मभृतां श्रेष्ठो धारयिष्यति जीवितं ॥ एवमुक्ता तुरामेण बाष्पपर्याकुले क्षणा ॥ ३१ ॥ कौसल्या पुत्रशोकार्ता रामं वचनमब्रवीत् ॥
गमने सुकृतां बुद्धिं न तेश्चोमि पुत्रक ॥ ३२ ॥ विनिवर्तयितुं वीरनूनं कालो दुरत्ययः ॥ गच्छ पुत्रत्वमेकाग्रो भद्रं तेऽस्तु सदा विभो ॥ ३३ ॥
पुनस्त्वयि निवृत्ते तु भविष्यामि गतकृमा ॥ प्रत्यागते महाभागे कृतार्थे चरितव्रते ॥ ३४ ॥

जनकं कर्मैवेत्यर्थः ॥ तदेवाह ॥ प्रियहिते रतेति हितपदे
न पश्चादुक्ते नैतत् ध्वनयति आपाततोऽप्रियमपि हितं कुर्यात् आपाततः प्रियमप्यहितं त्यजेदिति ॥ २७ ॥ तत्र मानमाह ॥ एष भर्तृसेवा रूपो धर्मः स्त्रियानित्य इति वेदश्रुतः ॥
लोके स्मृतौ स्मृतः ॥ तर्हि किं कर्मांतरं सर्वथा त्याज्यं नेत्याह ॥ अग्नीत्यादि भर्तृसंमतेषु अग्निकार्येषु च तेष्वेव च एवकारार्थः ॥ २८ ॥ एवं भर्तृसेवा तत्परतया ॥ कालं
ममागमनकालं ॥ २९ ॥ कामं ऐहिकविषयसुखं ॥ ३० ॥ तस्य पुत्रमात्रासाध्यत्वादाह ॥ यदीति ॥ अनेन दशरथमरणस्य सन्निहितत्वं सूचितं ॥ ३१ ॥ सुकृतां सुदुरु
तनिश्चयां ॥ ३२ ॥ काल इष्टवियोगादिजनकः ॥ ३३ ॥ ३४ ॥